

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

V. Codex ille vigebat adhuc sub Leone IV. Ejus verba explicata, de
Decretalibus quæ habentur in Canone.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

propter vulgatam eorum famam, ponuntur. Infra: Ceterum iidem canones qui vocantur Apostolorum, non ab Apostolis conscripti esse creduntur. Mox: Sed & B. Gelasius in catalogo, qui libri ab Ecclesia recipiantur, de his Apostolorum canonibus penitus tacuit, sed nec inter apocrypha eos misit. Quapropter in lectione illorum sequenda est cautela ab eodem S. Gelasio premanita: Cum hæc, inquit, ad catholicorum manum advenerint, beati Pauli Apostoli precedat sententia, quæ dicit: Omnia probate, quod bonum est tenete. Incidit Hincmarus in codicem mutilum synodi Romanæ sub Gelasio, in quo liber canonum apostolicorum est omisus, qui in vulgatis codicibus inter apocryphos recensetur, ut dixi capite superiori. Ceterum collectio Isidori non dissimulavit etiam quinquaginta capitula horum canonum ab omnibus non probari: cum in genere antea de omnibus dixisset, ab hæreticis esse confictos, & à sede apostolica repudiatos. Quod sanè de quinquaginta canonibus dici non potest, quos sedes apostolica inter ceteros canones numeravit, ut patet è Joannis II. epistola, & decretis Zachariæ, quæ Isidori collectionem præcedunt. Itaque rectè Leo IV. ceteris canonibus quos Ecclesia Romana in iudiciis sequebatur, apostolicos quinquaginta adjungit, & Humbertus Silvæ-Candidæ Episcopus in Disputatione adversus Nicetam, his solis vim canonum tribuit, ceteris in numerum apocryphorum rejectis.

Isidorus in Prefat. Propter suam auctoritatem ceteris præponit. Canonem qui dicitur Apostolorum, licet à quibusdam apocryphis dicatur.

Joannes II. an. 114. Zachariæ an. 747.

Humbertus an. 1049. Censuræ Apostolorum canonum inter apocryphas, exceptis capitula 50. quæ decreverunt regulæ archidicæ adjungenda.

IV. Ceterum è loco Gregorij Turonensis egregiè probatur usus codicis canonum qui obtinebat in Gallia. Ejus auctoritas recepta quoque erat in Hispania, ut patet ex Concilio Bracarensi habito anno quingentesimo sexagesimo tertio. Verùm Martinus Bracarensis Episcopus, qui è Græcia migraverat in Hispaniam, novam collectionem instituit, eo consilio, ut Latinæ interpretationi vel obscuræ vel minus emendatè scriptæ consuleret, atque contractis in pauca canonum verbis unum capitulum è variis locis interpolaret, ea methodo usus, ut quæ ad Episcopos & Clerum pertinerent, in prima parte, quæ ad laicos, in secunda conscriberet. Hæc collectio à Concilio Lucensi in Gallæcia probata fuit anno DLXXI. quam sæpe laudat Gratianus sub nomine Martini Papæ in Concilio. Eversa tandem per bellorum civilium motus in Galliis ecclesiastica disciplina, cum Pippinus Major domus de ea restituenda sollicitus, consilio Ecclesiæ Gallicanæ Zachariam Papam de quibusdam articulis consulisset anno DCCXLVII. Summus Pontifex viginti septem capitulis consultationi respondit,

quæ Canonibus & Decretis Pontificum è collectione Dionysij ad verbum transscriptis munivit. Vbi profert canones apostolicos, Ancyranos, Neocaesarienses, Antiochenos, Chalcedonenses, Africanos, & Decreta Siricij, Innocentij, Leonis, & Gelasij, iisdem numeris distincta quibus apud Dionysium. Tandem Hadrianus primus codicem illum Carolo Magno dono dedit, ut testantur versus Hadriani ad Carolum perscripti: *A lege nunquam discede, hæc observans statuta*; non quòd Gallia eo libro careret; sed ut munere illo, quæ partes Regis essent, & omne studium ad tuendos canones, & Decreta Pontificum illo codice comprehensa, impendere admoneretur. Quod ille sanè egregiè præstitit, & successoribus suis exemplum hujus curæ subeundæ præbuit. Porro in Capitularibus suis non solum Dionysij interpretatione, sed etiam veteri, quæ extat in collectione Isidori, promiscuè utitur.

V. Codex ille canonum auctoritatem suam inviolatam retinebat anno DCCCLIX. cum Leo IV. Pontifex, Relatione Episcoporum Britannicæ consultus, respondit apostolicam sedem in ecclesiasticis judiciis canones tantùm usurpare, & *Decretalium regulas, id est, inquit, quæ habentur apud nos simul cum illis in canone*. Tum canones recenset, & Decreta Pontificum, quæ collectione Dionysij continentur. Locus hujus epistolæ, quæ integra extat tomo tertio Conciliorum Gallicæ, relatus apud Gratianum, sinceram genuinamque Leonis mentem prodit. Etenim supposititiis antiquorum Pontificum epistolis, quæ jam à sexaginta annis sub Isidori nomine consarcinata, per Europam sparsæ vulgabantur, locum inter canones dare noluit. Hæc est enim verborum illorum sententia, cum de regulis Decretalium loquitur, *id est, quæ habentur apud nos simul cum illis in canone; statimque non Anacleti, Evaristi, ceterorumque Pontificum Isidori epistolæ enumerat, sed Siricij, Innocentij, Zozimi, & aliorum Pontificum, quæ habentur in collectione Dionysij*. Quare quòd Leo Pontifex ad cetera decreta Silvestri canones adjungit, omnino delendum est; quia, sine dubio, vitio exscriptoris in textum irrepsit; præsertim cum illa tempestate nondum Canones Silvestri nec apud sedem apostolicam nec apud provincias recepti fuissent, ut docet Hincmarus.

VI. Observandum tamen est, Ecclesiam Gallicanam in controversiis dirimendis non solo codice canonum usam, sed etiam Gallicanarum synodorum canones usurpassè;

Hincmarus ep. 7. c. 11. & 109. Mogar.